

УДК 351.84(477)
DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2023.2.27>

І. Г. Юник

кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

РЕАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ

Досліджено особливості реалізації сучасної державної соціальної політики в Україні, її основні проблеми та стратегічні пріоритети. З'ясовано, що в Україні є велика кількість одержувачів різних видів соціальної підтримки, зросли соціальні видатки держави, низький рівень пенсійного забезпечення більшості пенсіонерів тощо.

Виявлено, що Міністерство соціальної політики України зосередило свою діяльність на таких стратегічних пріоритетах, як підвищення рівня пенсійного забезпечення; створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери; підвищення рівня соціальних стандартів та гарантій та підтримка малозабезпечених сімей; надання якісних соціальних послуг; сприяння інклюзії осіб з інвалідністю в суспільне життя; захист прав дітей; забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидія домашньому насильству та торгівлі людьми.

З'ясовано, що станом на 01.01.2023 р. загальна чисельність пенсіонерів в Україні становить понад 10 млн. осіб, а їх пенсійне забезпечення є на дуже низькому рівні. Міністерство соціальної політики України активно цифровізує соціальну сферу та послуги для більшої доступності громадян та ефективності роботи працівників органів соціального захисту, усунення корупційних ризиків, зокрема впроваджує Єдину інформаційну систему соціальної сфери. Зауважено, що розміри встановлених соціальних стандартів і гарантій не відповідають фактичним суспільним потребам та не компенсують реальні інфляційні процеси, що негативно впливає на рівень життя громадян та їх купівельну спроможність.

Означено, що основними проблемами державної соціальної політики залишаються недосконалість законодавчих положень; недостатньо ефективний механізм соціальної підтримки; ускладнений процес надання соціальних послуг; корупційні ризики у процесі надання соціальних послуг; відсутність належного обліку використання коштів щодо соціальної підтримки всіх категорій її отримувачів.

Сформульовано відповідні висновки та аргументовано необхідність створення належної нормативно-правової, організаційної та фінансової основ, спрямованих на покращення доступності та адресності соціальних послуг, а також підвищення соціальних стандартів і гарантій в Україні.

Ключові слова: державна соціальна політика, Міністерство соціальної політики України, пенсійне забезпечення, Єдина інформаційна система соціальної сфери, соціальні стандарти, соціальні послуги, захист прав дітей, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Постановка проблеми. Соціальна політика є однією із важливих складових державної політики загалом, оскільки держава є гарантом виконання соціальних зобов'язань. Сьогодні українська держава зіткнулася із безпрецедентними

соціальними викликами, адже зменшується кількість працездатного населення, багато людей працездатного віку виїхали закордон, загинуло у війні, натомість збільшується кількість пенсіонерів, людей за межею бідності та людей

з інвалідністю. Таким чином в Україні є велика кількість людей (понад 20 млн. громадян), які потребують соціальної підтримки (пенсій, субсидій, різних соціальних послуг та допомог). Всі ці категорії одержувачів соціальної допомоги потребують підтримки зі сторони держави. В Україні соціальні видатки держави зараз становлять понад 800 млрд. грн., які складають 35 % державного бюджету. Доречно зазначити, що Україна уже багато років має проблеми із наповненням Пенсійного фонду. Також варто зауважити, що адміністрування соціальної сфери забезпечує досить роздутий бюрократичний апарат – 60 тис. працівників, а видатки на їх утримання складають понад 13 млрд. грн. на рік. Всі ці проблеми потребують відповідного вирішення та реалізації ефективної державної соціальної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми реалізації, сучасні виклики та перспективи розвитку соціальної політики в Україні досліджували такі науковці, як О. Безпаленко, С. Бондаренко, Н. Бугас, З. Гонтар, К. Кулі-Іванченко, Е. Лібанова, М. Мних, О. Нікогосян та інші. Згадані науковці розглядають соціальну політику держави як основу забезпечення соціального розвитку та головний чинник у діяльності соціально-орієнтованої держави, а також досліджують особливості та вектори соціальної політики України в умовах викликів війни, перспективні напрями вдосконалення української соціальної політики з урахуванням зарубіжного досвіду.

Метою статті є аналіз основних проблем та стратегічних пріоритетів реалізації сучасної державної соціальної політики в Україні та напрацювання пропозицій щодо удосконалення державної соціальної політики в Україні.

Виклад основного матеріалу. Згідно із місією Міністерства соціальної політики в Україні, державна соціальна політика в Україні спрямована на підвищення рівня та якості життя населення, соціальних стандартів, надання соціальної підтримки особам і сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, забезпечення гідної старості, рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, прав та інтересів

дітей, сприяння їх вихованню у сімейному середовищі, сприяння інклюзії осіб з інвалідністю у суспільне життя [1].

До соціальної сфери належать сукупність управлінських та організаційних інституцій (органів, установ, організацій, закладів), які забезпечують підвищення рівня життя і надання громадянам всіх видів соціальної підтримки та діяльність яких визначається відповідними законодавчими актами і фінансується за рахунок джерел, не заборонених законодавством. Інституціями соціального захисту сьогодні є:

- Міністерство соціальної політики, органи та установи, що належать до сфери його управління;
- Пенсійний фонд України та його територіальні органи;
- Національна соціальна сервісна служба та її територіальні органи;
- фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування та їх територіальні органи;
- місцеві органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування;
- інші надавачі будь-яких видів соціальної підтримки [2].

Соціальний захист передбачає комплекс економічних та організаційно-правових заходів, які реалізуються інституціями соціального захисту. Соціальні виплати, пільги, послуги, здійснюються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, дозволених чинним законодавством.

Загалом державну соціальну політику реалізує Міністерство соціальної політики України, яке є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. У 2022 р. Міністерство соціальної політики України встановило такі стратегічні цілі, як:

- 1) підвищення рівня пенсійного забезпечення;
- 2) створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери;
- 3) підвищення рівня соціальних стандартів та гарантій та підтримка малозабезпечених сімей;
- 4) надання якісних соціальних послуг;

5) сприяння інклюзії осіб з інвалідністю в суспільне життя;

6) захист прав дітей;

7) забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидія домашньому насильству та торгівлі людьми [3]. Варто зауважити, що задекларовані стратегічні цілі відповідають місії Міністерства соціальної політики України.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності зазначеного міністерства є підвищення рівня пенсійного забезпечення. Доцільно зазначити, що пенсійне забезпечення більшості пенсіонерів є на досить низькому рівні, оскільки переважна їх більшість немає додаткових власних пенсійних накопичень, тому здебільшого вони не беруть участь у недержавному пенсійному забезпеченні.

Наразі в Україні діють лише перший і третій рівні пенсійної системи – солідарна та добровільно-накопичувальна пенсійні системи. Більшість пенсіонерів отримують пенсійні виплати за солідарною пенсійною системою, відповідно до якої щомісячні відрахування становлять 22 % ЄСВ. Із 2005 р. запрацювала добровільно-накопичувальна пенсійна система в Україні. У 2021 р. лише 900 тис. людей мали накопичення у недержавних пенсійних фондах. Це близько 10 % від кількості застрахованих найманих працівників. Серед учасників недержавних пенсійних фондів найбільше людей віком 25 – 50 років (55 %), і у кожній віковій групі більше чоловіків. Загалом майже 58 % серед тих, хто має добровільні пенсійні накопичення, – це чоловіки. У 2021 р. в Україні зареєстровані 63 недержавні пенсійні фонди, але насправді активними, які розвивають сервіси для людей, професійні стандарти та загалом цей сектор є 15 – 20 [4]. Сьогодні показник участі людей у добровільно-накопичувальній пенсійній системі зменшився через війну, високий рівень інфляції, недовіру до фінансових інституцій тощо. Натомість другий рівень пенсійної системи – обов'язкова накопичувальна система ще дотепер не запроваджений в Україні.

Станом на 01.01.2023 р. загальна чисельність пенсіонерів в Україні становила 10 687 921 особа. Середній розмір

пенсійної виплати на місяць становить 4 622,59 грн., зокрема:

– 38,1 % пенсіонерів отримують пенсійні виплати у розмірі 2 443,60 грн.;

– 23,5 % – 3 470,22 грн.;

– 19,1 % – 6 776,34 грн.;

– 11,4 % – 4 457,97 грн.;

– 7,3 % – 14 676,00 грн. [5]. Зазначені пенсійні виплати підтверджують, що пенсійне забезпечення в Україні є на дуже низькому рівні.

Сьогодні в Україні можна вийти на пенсію у віці 60, 63 та 65 років та залежно від страхового стажу. Доречно зауважити, що вимоги до страхового стажу поступово підвищуються, зокрема у 2023 р. для виходу на пенсію у 60 років потрібно мати відповідний страховий стаж від 30 років, натомість вже у 2028 р. – від 35 років. Якщо людині не вистачатиме страхового стажу, то їй необхідно працювати до 63 років (при наявності стажу від 23 років) та 65 років (коли є стаж 15 – 23 років).

Державну політику з питань пенсійного забезпечення реалізують Пенсійний фонд України та його територіальні органи, які надають понад 40 послуг. Пенсійним фондом України розроблено механізм автоматичного призначення пенсії за віком (без звернення особи) у разі досягнення пенсійного віку, зокрема подання відсутніх документів про трудову діяльність особи через офіційний веб-портал Пенсійного фонду України або за допомогою мобільного застосунку. З метою запровадження накопичувальної пенсійної системи розроблено законопроект «Про загальнообов'язкове накопичувальне пенсійне забезпечення», яким передбачається обов'язкова участь у системі накопичувального пенсійного забезпечення всіх категорій працюючих осіб і сплата пенсійних внесків на їхні індивідуальні пенсійні рахунки роботодавцями на паритетних засадах [6]. Також реалізувати можливість участі у пенсійному страхуванні, одержали українці з-за кордону, які зможуть сплачувати страхові внески, на свій рахунок чи на рахунки інших людей.

Для забезпечення європейських стандартів функціонування інституцій соціального захисту, надання соціальних послуг, фінансової стабільності соціальної сфери,

підвищення її прозорості та оптимізації її адміністративних видатків ухвалена Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери [7]. Ця стратегія передбачає створення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (далі – ЄІССС) як єдиної комплексної інформаційно-аналітичної системи соціальної сфери, що призначена для накопичення, зберігання та автоматизованого оброблення інформації щодо соціального захисту населення, створена з урахуванням новітніх інформаційних та управлінських технологій, єдиних сучасних стандартів якості обслуговування заявників, можливостей вироблення ефективних організаційних і структурних рішень [8]. До складу ЄІССС належать Єдина централізована база даних, загальні та прикладні підсистеми (рис. 1).

Міністерство соціальної політики України заявило, що розвиток ЄІССС є пріоритетом у їхній діяльності у 2023 р. У результаті реалізації експериментального проекту щодо запровадження першої черги ЄІССС:

– проведено первинне наповнення Єдиного соціального реєстру. На базі реєстру реалізовано систему верифікації заявок на грошову допомогу від міжнародних організацій, які були подані через платформу ЄДопомога;

– реалізовано централізоване призначення, нарахування та виплати допомоги на проживання ВПО;

– забезпечено можливість подання в застосунку та на порталі Дія звернень щодо отримання довідки про взяття на облік, отримання допомоги та зміни

Рис. 1. Загальні та прикладні підсистеми Єдиної інформаційної системи соціальної сфери [9]

адреси ВПО, державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю; допомоги на дітей одиницями матерям; допомоги при усиновленні дитини; допомоги на хворих дітей та субсидій; про реєстрацію кандидата в усиновлювачі [10]. Також запроваджено Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг, зокрема вже доступний функціонал Реєстру в частині надавачів соціальних послуг.

Варто відзначити, що Міністерство соціальної політики України дедалі більше цифровізує соціальну сферу та послуги для більшої доступності громадян, зростання ефективності роботи працівників органів соціального захисту, а також з метою усунення корупційних ризиків.

У березні 2023 р. уряд ухвалив Державну антикорупційну програму на 2023–2025 рр. [11], яка передбачає понад 1700 заходів щодо зменшення рівня корупції та забезпечення доброчесності у 15 сферах державного управління, зокрема, і у сфері соціального захисту. Міністерство соціальної політики України активно долучилося до розробки Державної антикорупційної програми на 2023–2025 рр., зокрема головними заходами щодо боротьби з корупцією у сфері соціальної політики, визначено:

- впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери та спрощення надання послуг у соціальній сфері для забезпечення прозорості цифрової системи нарахування і здійснення всіх соціальних виплат;

- розроблення та ухвалення Соціального Кодексу України до кінця з метою спрощення соціального законодавства та ліквідації значних законодавчих колізій;

- забезпечення прозорих конкурентних інструментів фінансування надавачів соціальних послуг тощо.

Значну увагу Міністерство соціальної політики України надає соціальним стандартам і гарантіям, підтримці малозабезпечених сімей. У 2023 р. такі основні соціальні стандарти та гарантії, як:

- прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у 2023 р. встановлено у розмірі 2589 грн.;

- мінімальна заробітна плата – 6700 грн.;

- мінімальна пенсія – 2093 грн.;

- мінімальна пенсія для осіб, які мають повний страховий стаж (30–35 років) 2300 грн (60–65 років) та 2680 грн. (від 65 років).

Доцільно зауважити, що всі основні соціальні стандарти та гарантії встановлені у кінці 2022 р., зафіксовані на весь 2023 р. без звичного триразового підвищення упродовж року. Також варто зазначити, що розміри встановлених соціальних стандартів не відповідають фактичним суспільним потребам та не компенсують інфляційні процеси, що негативно позначається на зниженню рівня життя громадян в Україні загалом та їх купівельній спроможності.

Відтак, у 2023 р. комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за результатами засідання, присвяченого обговоренню питання впливу розмірів прожиткових мінімумів на стан соціального захисту вразливих категорій населення, рекомендував Кабінету Міністрів України опрацювати питання підвищення розмірів прожиткового мінімуму і мінімальної заробітної плати на 2023 р. Так, народні депутати зауважили, що військова агресія спровокувала зниження доходів та рівень життя українців, основним показником яких є прожитковий мінімум – базовий соціальний стандарт для обґрунтування розміру мінімальної пенсії за віком, надання державної соціальної допомоги та регулювання оплати праці, а також інших доходів населення. Комітет вкотре наголосив, що проблема невідповідності затвердженого у Державному бюджеті України прожиткового мінімуму його реальній величині (відмінність складає в середньому 2,5 рази) вимагає термінового вирішення. Однак до цього питання потрібно підходити комплексно, враховуючи фінансові можливості держави [12]. Відповідно зазначений парламентський комітет запропонував уряду після припинення воєнного стану розглянути питання підвищення розмірів базових соціальних стандартів – прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

Розвиток якісних соціальних послуг і відповідних сервісів є також постійним

пріоритетом у діяльності Міністерства соціальної політики України. Соціальні послуги надаються з метою профілактики чи подолання складних життєвих обставин, а також мінімізації негативних наслідків складних життєвих обставин для окремих осіб або сімей. Наразі через електронний сервіс Дія можна отримати соціальні послуги щодо материнства та дитинства, усиновлення, опіки та піклування, працевлаштування, субсидій, пенсій, відомостей про трудову діяльність. Соціальні послуги через електронний застосунок Дія можуть отримати внутрішньо переміщені особи, ветерани та учасники бойових дій, особи з інвалідністю та особи, які постраждали від Чорнобильської АЕС. Через дефіцит державного бюджету та військові дії, які відбуваються в Україні державні соціальні виплати не відповідають фактичним потребам осіб та сімей, які потрапили в складні життєві обставини. Тому державі потрібно трансформувати підходи до соціальної підтримки осіб чи сімей через забезпечення громадян певним рівнем доходу та дієвими інструментами для виведення їх зі стану бідності (соціальні послуги, виплати, пільги тощо) чи складних життєвих обставин [13, с. 23].

В умовах війни актуалізувався ще такий напрям державної соціальної політики, як сприяння інклюзії осіб з інвалідністю в суспільне життя. В Україні налічується 2 703 тис. осіб з інвалідністю, з них 163,9 тис. – діти з інвалідністю. Із загальної кількості осіб з інвалідністю майже 80% осіб працездатного віку, які потребують реабілітації та працевлаштування, забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації. Станом на 01.01.2021 р. налічувалося майже 800 тис. працюючих осіб з інвалідністю (583,5 тис. у віці від 18 до 60 років). Разом з тим майже 1,5 млн осіб з інвалідністю працездатного віку не працевлаштовані [14]. Зараз, ці показники, на жаль, лише збільшуються в умовах війни. Тому інтеграція людей з інвалідністю в активне суспільне життя має забезпечуватись із дотриманням гарантій європейських стандартів рівності, зокрема, шляхом оперативного забезпечення допоміжними засобами реабілітації, а також супроводу в працевлаштуванні чи адапта-

ції до професійної діяльності. Для реалізації захисту прав і законних інтересів осіб з інвалідністю функціонують ще посади Урядової уповноваженої з прав осіб з інвалідністю та Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю. Ці посадові особи займаються моніторингом і сприяють інформуванню громадськості у зазначеній сфері, сприяють виконанню Україною міжнародних зобов'язань щодо додержання прав і законних інтересів осіб з інвалідністю.

Також пріоритетним напрямом державної соціальної політики є захист прав дітей, оскільки під час війни найбільше порушуються основні права дитини на життя, здоров'я, розвиток особистості, бути з сім'єю, турботу і захист тощо. За даними Державної служби статистики України станом на 01.01.2022 р. проживало більше 7 млн. дітей віком від народження до 18 років, що складало 17,9 % від загальної чисельності постійного населення України. Порівняно з 2021 р. чисельність дітей в Україні зменшилася на 111,1 тис. осіб (1,5%). Унаслідок повномасштабної російської збройної агресії постраждало багато дітей, зокрема за офіційною інформацією електронної платформи «Діти війни» 483 дитини загинули, 984 – поранені, 395 – зниклі, 12830 – знайдені, 19486 – депортовані, а лише 369 дітей – повернуто в Україну. Із 24 лютого 2022 р. понад 3 тис. дітей в Україні залишилися без піклування батьків через війну. Варто зауважити, що точну кількість постраждалих дітей встановити неможливо через тимчасову окупацію частини території України та активні бойові дії. Тому державні та міжнародні інституції мають відновити та захистити порушені права дітей. Доцільно зауважити, що у 2022 р. Україна вперше за останні 10 років звітувала про реалізацію Конвенції Про права дитини у Комітеті ООН з прав дитини.

Ще одним стратегічним пріоритетом державної соціальної політики є забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидія домашньому насильству та торгівлі людьми. Доцільно відзначити, що у гендерному напрямку Україна досягла значного поступу, зокрема приєдналася до міжнародних

ініціатив («Партнерство Біарріц», «Коаліція дій для сприяння досягненню гендерної рівності» тощо) та багатьох міжнародних договорів. У 2022 р. за індексом глобального ґендерного розриву (Global Gender Gap Index), Україна зайняла 81 місце серед 146 країн світу, а за такими субпоказниками, як «економічна участь та можливості» – 62 місце, «рівень освіти /доступ до освіти» – 53 місце, «політичні повноваження (участь у структурах, що приймають рішення)» – 100 місце, «здоров'я та виживання (якість і тривалість життя)» – 37 місце.

У контексті міжнародної співпраці щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидії домашньому насильству та торгівлі людьми у 2020 р. Кабінет Міністрів України затвердив:

- другий оновлений Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 р., який спрямований на забезпечення участі жінок у прийнятті рішень; стійкості до безпекових викликів; постконфліктного відновлення і перехідного правосуддя; посилення інституційної спроможності виконавців Національного плану;

- план заходів щодо реалізації зобов'язань у межах міжнародної ініціативи «Партнерство Біарріц» щодо утвердження ґендерної рівності, який передбачає розвивати інклюзивний та ґендерно чутливий публічний простір, дружній до сімей з дітьми та маломобільних груп населення, зменшити розрив в оплаті праці жінок і чоловіків тощо.

Для забезпечення реалізації єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та рівних можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства, вдосконалення механізмів її реалізації у 2022 р. ухвалена Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 р. (далі – Стратегія). Метою цієї Стратегії є зменшення фактичної нерівності жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства та забезпечення впровадження міжнародних та європейських стандартів рівності [15]. Хоча Україні вдалося досягнути певного успіху щодо

забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидії домашньому насильству та торгівлі людьми, однак фактичного ґендерного рівноправ'я на практиці ще не досягнуто.

Висновки і пропозиції. Отож, сьогодні державна соціальна політика в Україні реалізуються у дуже важких умовах воєнного стану, обмеженого державного бюджету та зростання соціальних і економічних проблем у суспільстві. Основними проблемами державної соціальної політики залишаються низький рівень пенсійного забезпечення, відсутність єдиної інформаційної соціальної системи, недостатньо якісні та доступні соціальні послуги, низькі соціальні стандарти та гарантії, недосконалість законодавчих положень, недостатньо ефективний механізм соціальної підтримки, ускладнений процес надання соціальних послуг, корупційні ризики у процесі надання соціальних послуг, відсутність належного обліку використання коштів щодо соціальної підтримки всіх категорій її отримувачів. Також чималою державною проблемою є дефіцит державного бюджету, низький розвиток економіки, унаслідок чого держава повною мірою не може забезпечити належну підтримку малозабезпечених сімей, відповідно сприяти захисту прав дітей та інклюзії осіб з інвалідністю в суспільне життя, а також забезпечити рівні права та можливості жінок і чоловіків, протидіяти домашньому насильству та торгівлі людьми. Тому для реалізації ефективної державної соціальної політики в Україні необхідно створити належну нормативно-правову, організаційну та фінансову основу, спрямовану на підвищення якості, доступності та адресності соціальних послуг, зменшення корупційних проявів у процесі надання соціальних послуг, а також поступово підвищувати соціальні стандарти та гарантії для громадян України.

Список використаної літератури:

1. Стратегічний план діяльності Міністерства соціальної політики України на 2022 бюджетний рік і два бюджетні періоди, що настають за плановим (2023–2024 роки) : Наказ Міністерства соціальної політики України № 90 від 11 лют. 2022 р. URL : <https://www.msp.gov.ua>

2. Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2020 р. №1353-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>
3. Стратегічний план діяльності Міністерства соціальної політики України на 2022 бюджетний рік і два бюджетні періоди, що настають за плановим (2023 – 2024 роки) : Наказ Міністерства соціальної політики України № 90 від 11 лют. 2022 р. URL : <https://www.msp.gov.ua>
4. Міністерка соціальної політики Марина Лазебна: про пенсійну реформу і запровадження накопичувальної системи. Міністерство соціальної політики України. 09 лип. 2021 р. URL : <https://www.msp.gov.ua>
5. Середній розмір призначеної пенсійної виплати та питома вага пенсіонерів за розмірами призначених місячних пенсій у загальній їх чисельності станом на 01.01.2023. Інформаційна сторінка веб-порталу Пенсійного фонду України. URL : <https://www.pfu.gov.ua>
6. Стратегічний план діяльності Міністерства соціальної політики України на 2022 бюджетний рік і два бюджетні періоди, що настають за плановим (2023 – 2024 роки) : Наказ Міністерства соціальної політики України № 90 від 11 лют. 2022 р. URL : <https://www.msp.gov.ua>
7. Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2020 р. №1353-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>
8. Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квіт. 2021 р. № 404. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-%D0%BF#Text>
9. Обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі Послуги зі створення прикладного програмного забезпечення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери. Міністерство соціальної політики України. 30 верес. 2021 р. URL : <https://www.msp.gov.ua/news/20751.html>
10. Оксана Жолнович розповіла на засіданні Уряду про результати впровадження першої черги ЄІССС. Міністерство соціальної політики України. 18 лют. 2023 р. URL : <https://www.msp.gov.ua/news/22606.html>
11. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 берез. 2023 р. № 220. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas>.
12. Комітет рекомендує Кабінету Міністрів України сприяти підвищенню сукупного доходу громадян до рівня фактичного розміру прожиткового мінімуму. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. 17.02.2023. URL : <https://komspip.rada.gov.ua>.
13. Рекомендації учасників слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на тему: «Вплив розмірів прожиткових мінімумів на стан соціального захисту громадян України, особливо пенсіонерів, осіб з інвалідністю в Україні та дітей до 18 років» : Рішення Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (протокол від 15.02.2023 р. № 142). URL : <https://komspip.rada.gov.ua/documents/sluhannja/recommend-kom/75831.html>
14. Стратегічний план діяльності Міністерства соціальної політики України на 2022 бюджетний рік і два бюджетні періоди, що настають за плановим (2023 – 2024 роки) : Наказ Міністерства соціальної політики України № 90 від 11 лют. 2022 р. URL : <https://www.msp.gov.ua>
15. Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022–2024 роки : Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 серп. 2022 р. № 752-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2022-%D1%80#Text>

Yunyk I. Implementation of current state social policy in Ukraine: main problems and strategic priorities

The article examines the features of implementing Ukraine's current state social policy, its main problems, and strategic priorities. It was found that there are many recipients of various types of social support in Ukraine, social expenditures of the state have increased, the level of pension provision for most pensioners is low, etc.

The article reveals that the Ministry of Social Policy of Ukraine has focused its activities on such strategic priorities as increasing the level of pension provision; creating a Unified Social Information System; raising the level of social standards and guarantees, and supporting low-income families; providing quality social services; promoting the inclusion of persons with disabilities in public life; protecting children's rights; ensuring equal rights and opportunities for women and men; and combating domestic violence and human trafficking.

As of 01.01.2023, the total number of pensioners in Ukraine is more than 10 million, and their pension provision is deficient. The Ministry of Social Policy of Ukraine is actively digitizing the social sector and services to make them more accessible to citizens to improve the efficiency of social protection workers and eliminate corruption risks, including introducing the Unified Social Information System. It is noted that the size of the established social standards and guarantees does not meet the actual social needs and does not compensate for fundamental inflationary processes, negatively affecting citizens' living standards and purchasing power.

The main problems of the state social policy remain the imperfection of legislative provisions; insufficiently effective mechanism of social support; the complicated process of providing social services; corruption risks in the process of providing social services; lack of proper accounting for the use of funds for social support of all categories of its recipients.

The relevant conclusions are formulated, and the need to create proper regulatory, organizational, and financial frameworks aimed at improving the accessibility and targeting of social services and improving social standards and guarantees in Ukraine.

Key words: *state social policy, Ministry of Social Policy of Ukraine, pension provision, the unified information system of the social sphere, social standards, social services, protection of children's rights, ensuring equal rights and opportunities for women and men.*